

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 78/2025-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátska kancelária VERIONS, s. r. o., Radvanská 21, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 1S/43/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. decembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom správneho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1S/43/2023 (ďalej len „napadnuté konanie“). Navrhuje, aby ústavný súd prikázal správnenému súdu konať bez zbytočných prietahov, priznal jej primerané finančné zadosťučinenie 1 500 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa správnu žalobou z 27. októbra 2023 domáha zrušenia rozhodnutia Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Banská Bystrica (ďalej len „žalovaný“) č. PPZ-HCP-BB2-79-004/2023-SK z 28. augusta 2023, ktorým bolo zamietnuté jej odvolanie proti rozhodnutiu Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Banská Bystrica č. PPZ-HCP-BB5-909-011/2023-PC z 3. júla 2023 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“), pričom týmto prvostupňovým rozhodnutím bola zamietnutá žiadosť sťažovateľky o udelenie dlhodobého pobytu s odôvodnením, že má existovať dôvodné podozrenie,

že sťažovateľka ako štátna príslušníčka tretej krajiny ohrozí bezpečnosť štátu. Správny súd vedie konanie pod sp. zn. 1S/43/2023.

3. Podaním zo 14. decembra 2023 sa na výzvu správneho súdu žalovaný vyjadril k správnej žalobe a sťažovateľka sa replikou z 12. januára 2024 vyjadrila k vyjadreniu žalovaného k správnej žalobe. Napriek výzve správneho súdu žalovaný dupliku nepodal. Sťažovateľka požiadala 28. februára 2024 o nariadenie pojednávania vo veci.

4. Sťažovateľka sa obrátila 21. augusta 2024 na predsedu správneho súdu so sťažnosťou na prietahy v konaní. Predseda správneho súdu v liste z 10. septembra 2024 konštatoval, že v predmetnej veci súd niekoľko mesiacov nevykonáva žiadny úkon, avšak k prietahom v namietanom konaní došlo z objektívnych dôvodov a nejde o subjektívne prietahy v konaní.

5. Ústavný súd zistil, že v napadnutom konaní bolo vo veci nariadené pojednávanie na 22. máj 2025.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka zastáva názor, že v napadnutom konaní správny súd nerieši vec právne zložitú, keďže prieskum zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy spadá do bežnej rozhodovacej agendy správneho súdnictva a nič nenasvedčuje ani jej skutkovej náročnosti.

7. Sťažovateľka zdôrazňuje, že je počas celého konania aktívna a poskytuje správny súdu potrebnú súčinnosť, žiadnym spôsobom nespomaľuje či nepredlžuje priebeh konania.

8. Sťažovateľka namieta, že napadnuté konanie síce trvá „iba“ takmer 14 mesiacov, avšak toto obdobie sa vyznačuje nečinnosťou, keď sťažovateľka po poslednom vecnom vyjadrení (21. januára 2024) a žiadosti o nariadenie pojednávania (28. februára 2024) bezúspešne naďalej čaká na pojednávanie a rozhodnutie vo veci samej napriek tomu, že pre ňu ide o vec mimoriadne citlivú. Má snahu získať na území Slovenskej republiky dlhodobý pobyt, ktorý sa udeľuje na neobmedzený čas. Na území Slovenskej republiky sa zdržiava už od februára 2018, a teda nepretržite po dobu viac ako päť rokov. Žijú tu sťažovateľkine príbuzní, sťažovateľka na území Slovenskej republiky podniká. Väzby so štátom pôvodu – Ruskou federáciou – má podľa vlastných slov úplne pretrhnuté, keďže v Ruskej federácii bola naposledy v marci 2017, a to len na približne dva týždne, a nemá záujem sa v budúcnosti vrátiť.

9. Sťažovateľka sa nachádza vo veľmi neistej situácii, keď od výsledku namietaného konania bude závisieť budúcnosť. Situácia sťažovateľky je o to komplikovanejšia, že v súčasnosti je jej krajina pôvodu v napätej medzinárodnej a vnútroštátnej situácii.

10. Sťažovateľka žiada o finančné zadosťučinenie 1 500 eur, ktoré odôvodňuje tým, že prietahy v konaní nielenže znásobujú jej neistotu, ale aj ohrozujú základné princípy právnej istoty a ľudskej dôstojnosti. Navyše čelí riziku straty domova a existenčného ohrozenia, a to aj vzhľadom na nejasné dôvody, na základe ktorých je podozrievaná z ohrozenia bezpečnosti štátu, čo ešte viac podčiarkuje naliehavosť a citlivosť jej situácie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Sťažovateľka namieta, že postupom správneho súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

12. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

13. Pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy zjavná neopodstatnenosť sťažnosti môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietahoch (napr. II. ÚS 93/03, III. ÚS 59/05, IV. ÚS 434/08, I. ÚS 210/2018), prípadne ak argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015).

14. V súvislosti s prípravou predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci ide o konanie, ktoré do dňa predbežného prerokovania sťažnosti ústavným súdom trvá celkovo 15 mesiacov. Ústavný súd konštatuje, že správny súd bol dlhodobo nečinný, avšak aktuálne je vo veci nariadené pojednávanie na mesiac máj 2025.

15. Samotné konanie a jeho výsledok je nepochybne pre sťažovateľku dôležitý a ústavný súd v žiadnom prípade nemá v úmysle tento význam zľahčovať. Vnímajúc všetky okolnosti a celkovú dĺžku samotného napadnutého konania, ktorú ústavný súd môže posudzovať v súvislosti so sťažovateľkou označenými právami, ústavný súd konštatuje, že dĺžka tohto posudzovaného obdobia nie je optimálna, avšak dosiaľ ju nemožno považovať za neúnosnú.

16. V tejto súvislosti ústavný súd podotýka, že z jeho judikatúry vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 199/02, I. ÚS 38/04, IV. ÚS 221/05, I. ÚS 375/08).

17. V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05). K takémuto záveru dospel aj pri predbežnom prerokovaní tejto ústavnej sťažnosti.

18. Na základe uvedeného ústavný súd aj preto nevyhodnotil doterajšiu dĺžku napadnutého konania za nezlučiteľnú so základným právom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti a postupu správneho súdu v napadnutom konaní dospel k záveru, že i keď je postup správneho súdu poznačený prietahmi, doterajšia dĺžka napadnutého konania nesignalizuje nečinnosť v ústavne relevantnej intenzite, na základe ktorej

by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľkou označených práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

19. Na záver však ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci a v prípade, že nečinnosť, resp. neefektívna činnosť okresného súdu bude pokračovať, sťažovateľka sa môže opätovne obrátiť na ústavný súd s ústavnou sťažnosťou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. februára 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu